

ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ

ΝΤΙΝΟΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ (1931)

Βιογραφία

Αγαπητέ μου κύριε, θυμάστε
το μαραθωνοδρόμο Τζιμ;

Αρμένιος την καταγωγή
και λίγο ελαφρόμυαλος
όλη βδομάδα δούλευε χαμάλης
και το πρωί της Κυριακής
έτρεχε τα πενήντα για πρωτάθλημα
δόξας ή βιοπάλης
και το απόγευμ' απ' τις δυο
στρωνότανε στο γήπεδο
για να χαρεί στο ματς τη νέα γενιά
-παλιός εξάλλου φίλαθλος
απ' το εικοσιεννιά.

Έτσι κυλούσε ήσυχα η ζωή του,
παραδεχτείτε το, κύριε, παραδεχτείτε το
ωραία περνούσ' εδώ ο φτωχός Τζιμ.

Τώρα;
Έφυγε με την τρίτη αποστολή
για τη Ρωσία.
Εκεί δεν έχει τέτοια,
εκεί υπάρχει «λαϊκή δημοκρατία»
κι αν κάνεις κάπως να τους δεις, σε καθαρίζουν στη στιγμή.
Εκεί υπάρχουν μοναχά
κολχός, μαστίγιο και δουλεία.
Φτωχέ μου Τζιμ, στα Σοβιέτ
που θα 'βρεις άλλους φίλαθλους; Που θα 'βρεις
τόσους παλιούς σου θαυμαστές τα κυριακάτικα πρωινά
στα πρωταθλήματά σου των πενήντα;

Φτωχέ μου Τζιμ, θα πέθανες ή μάλλον θα σε πέθανε
ο μαρασμός
ή θα σ' εχτέλεσαν κάνα πρωί, γιατί θα σου 'λειπε
ο απαιτούμενος κομματικός φανατισμός!
(Μορφές, τχ. 3, Αύγουστος 1949, σ. 114)

Στίχοι της αγίας Αγνής για τον άγιο Σεβαστιανό

Πεθαίνεις πριν να βαρεθείς τις προσευχές.

Οι στρατιώτες του εκτελεστικού αποσπάσματος
αγαπούν και πλαγιάζουν απaráλλαχτα σαν όλους τους άλλους,
καπνίζουν κι αρέσκονται να βγαίνουν φωτογραφίες
κι ανάβουν ολόδια κεριά στην Αφροδίτη και την Εστία.
Τίποτε ανάμεσα σ' αυτούς και το στέρνο σου·
μόνο τα βέλη τους που θα σε υψώσουν στον ουρανό
κι αυτή η πίστη σου που τυραννάει τους ανθρώπους.

Γδυμένος το χιτώνα σου το στρατιωτικό,
γυμνός φαντάζεις πιο άγιος.

Αύριο ένα πλήθος άνθρωποι θα ονομαστούν Σεβαστιανοί:
παιδιά που θα παίζουν σε αυλές, νέοι που θα δουλεύουν σε
μηχανοστάσια,
πρόεδροι φιλανθρωπικών σωματείων, ταραχοποιοί και
λογοτέχνες.
Αύριο τ' όνομά σου θα περνάει από στόμα σε στόμα
κι οι αδελφοί θα σε μνημονεύουν στα μαρτυρολόγια
και θα κυκλοφορούν λιθογραφίες με το μαρτύριό σου.

Όμως εσύ, δεμένος στο δέντρο, βουτηγμένος στα αίματα,
κει στον παράδεισο μη μας ξεχνάς,
εμάς που για την πίστη στριμωχτήκαμε μαζί σου,
κυρίως όμως μην ξεχνάς την επαφή μας
το πρώτο βράδυ μετά το μαστίγωμα,
την πιο αθώα, την πιο τυχαία των σωμάτων μας επαφή,
την ώρα που τα χείλη μας υμνολογούσαν τον Κύριο.

(από τη συλλογή *Εποχή των ισχνών αγελάδων*, 1950)

Άναστολή

Ό,τι όνειρεύτηκα τόσα και τόσα βράδια,
ό,τι πεθύμησα με τόση άλλοφροσύνη,
ό,τι σχεδίασα με τόσο πυρετό,
μόλις σε δῶ, γλυκιά μου έξουθένωση,
στά μάτια και τὰ χείλη τὸ ἀναστέλλω,
γιὰ μία στιγμή πιδὸ ἀπελπισμένη τὸ ἀναβάλλω,
γιατί μονάχα ὅταν τὰ χέρια μου σε χάνουν,
ἢ πονεμένη φαντασία μου σε κερδίζει.

(ἀπὸ τὴ συλλογὴ *Ξένα Γόνατα*, 1954)

Ένός λεπτοῦ στιγμή

Ἐσεῖς ποὺ βρήκατε τὸν ἄνθρωπό σας
κι ἔχετε ἓνα χέρι νὰ σᾶς σφίγγει τρυφερά,
ἓναν ὄμο ν' ἀκουμπᾶτε τὴν πίκρα σας,
ἓνα κορμὶ νὰ ὑπερασπίζει τὴν ἔξαψή σας,

κοκκινίσατε ἄραγε γιὰ τὴν τόση εὐτυχία σας,
ἔστω καὶ μία φορά;
Εἴπατε νὰ κρατήσετε ἐνός λεπτοῦ στιγμή
γιὰ τοὺς ἀπεγνωσμένους;

(ἀπὸ τὴ συλλογὴ *Ἀνυπεράσπιστος Καημός*, 1960)

Τὸ Δάσος

Δὲν ξεριζώνονται οἱ νύχτες ἀπὸ μέσα μας,
βλασταίνουν φύλλα καὶ κλαδιὰ
κι ἔρχονται τὰ πουλιὰ τοῦ ἔρωτα καὶ κελαηδοῦνε.

Δὲν ξεριζώνονται οἱ νύχτες ἀπὸ μέσα μας,
οἱ σπόροι τοὺς φυτρώνουν δάσος σκοτεινὸ,
στὶς λόγχμες τοῦ ὀ φόβος ἐνεδρεύει.

Ζῶα μικρὰ καὶ ζῶα ἄγρια τὸ κατοικοῦν,
ὄχεντρες ἔρπουν καὶ ρημάζουν τὶς φωλιές μας,
λιοντάρια ἐτοιμάζονται νὰ μᾶς ξεσκίσουν.

Δὲν ξεριζώνονται οἱ νύχτες ἀπὸ μέσα μας,
ἔγιναν δάσος σκοτεινὸ καὶ μᾶς πλακώνουν.

(ἀπὸ τὴ συλλογὴ *Ὁ Ἀλλήθωρος*, 1962)

Εγκαταλείπω τὴν ποίηση

Ἐγκαταλείπω τὴν ποίηση δὲ θὰ πεῖ προδοσία,
δὲ θὰ πεῖ ἀνοίγω ἓνα παράθυρο γιὰ τὴ συναλλαγή.
Τέλειωσαν πιά τὰ πρελούδια, ἦρθε ἡ ὥρα τοῦ κατακλυσμοῦ.
Ὅσοι δὲν εἶναι ἀρκετὰ κολασμένοι πρέπει ἐπιτέλους νὰ σωπάσουν,
νὰ δοῦν μὲ τί καινούριους τρόπους μποροῦν νὰ ἀπαυδήσουν τὴ ζωή.

Ἐγκαταλείπω τὴν ποίηση δὲ θὰ πεῖ προδοσία.
Νὰ μὴ μὲ κατηγορήσουν γιὰ εὐκολία, πὼς δὲν ἔσκαψα βαθιά,
πὼς δὲ βύθισα τὸ μαχαίρι στὰ πιδὸ γυμνά μου κόκαλα.
Ὅμως εἶμαι ἄνθρωπος κι ἐγώ, ἐπιτέλους κουράστηκα, πὼς τὸ λένε,
κούραση πιδὸ τρομαχτικὴ ἀπὸ τὴν ποίηση ὑπάρχει;

Ἐγκαταλείπω τὴν ποίηση δὲ θὰ πεῖ προδοσία.
Βρίσκει κανεὶς τόσους τρόπους νὰ ἐπιμεληθεῖ τὴν καταστροφή του.

(ἀπὸ τὴ συλλογὴ *Ὁ Ἀλλήθωρος*, 1962)

Ἡ Θάλασσα

Ἡ θάλασσα εἶναι σὰν τὸν ἔρωτα:
μπαίνεις καὶ δὲν ξέρεις ἂν θὰ βγεῖς.

Πόσοι δὲν ἔφαγαν τὰ νιάτα τους –
μοιραῖες βουτιές, θανατερὲς καταδύσεις,
γράμπες, πηγάδια, βράχια ἀθέατα,
ρουφήχτρες, καρχαρίες, μέδουσες.

Ἀλίμονο ἂν κόψουμε τὰ μπάνια
μόνο καὶ μόνο γιατί πνίγηκαν πεντέξι.
Ἀλίμονο ἂν προδώσουμε τὴ θάλασσα
γιατὶ ἔχει τρόπους νὰ μᾶς καταπίνει.

Ἡ θάλασσα εἶναι σὰν τὸν ἔρωτα:
χίλιοι τὴ χαίρονται – ἓνας τὴν πληρώνει.

(ἀπὸ τὴ συλλογὴ *Ὁ Ἀλλήθωρος*, 1962)

Ὁ περίπατος

Ἐνα ἄσπρο ημιφορτηγάκι σταμάτησε μπροστὰ στὴν πόρτα. «Ἐσχάσατε τὸ μαξιλάρι καὶ τὶς παντόφλες τῆς μητέρας σας», μου εἶπε ἓνα γεροντάκι ποὺ κατέβηκε ἀπὸ μπροστὰ. Μου ἀνοίξε τὴν κλειστὴ καρότσα καὶ εἶδα μέσα τὴ μητέρα μου, συγυρισμένη στὸ κιβούρι τῆς καὶ σκυθρωπὴ. «Μὴν παραξενεύεστε», συνέχισε τὸ γεροντάκι. «Ἄμα κανεὶς πεθάνει στὴν κλινικὴ, τὸν κουβαλάμε μ' αὐτό, γιὰ νὰ μὴ βλέπουν οἱ ἄρρωστοι τὴ νεκροφόρα κι ἀγριεύονται». Τῆς βάλουμε τὸ μαξιλάρι καὶ τὶς παντόφλες. «Θέλω μιὰ χάρι», του εἶπα: «πριν νὰ τὴν πάτε στὸ νεκροταφεῖο, κάντε τῆς μιὰ γυροβολιά με τὸ ἀμάξι. Θα τὸ χαρεῖ πολὺ ἡ ψυχὴ τῆς».

Ὅταν τὸ ἀπόγευμα τὴν κατεβάζαμε στὸν τάφο, ἓνα χαμόγελο ἀνθίζε στὸ πρόσωπό τῆς.

(ἀπὸ τὴ συλλογὴ *Νεκρὴ πιάτσα*, 1997)